

કુલ ગુણ : 100

PART - A

સમય : 3 કલાક

50

- નીચે આપેલા પ્રશ્નોના સાચા વિકલ્પ પસંદ કરો : (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ)
- કાર્બન પરમાણુઓ બીજા કાર્બન પરમાણુઓ સાથે _____ પ્રકારનો બંધ બનાવે છે.
(A) સહસંયોજક (B) આયોનિક (C) ધાત્વિક (D) હાઈડ્રોજન
  - 1 મીટર બરાબર કેટલા નેનો મીટર ?
(A) 10^6 (B) 10^{-6} (C) 10^9 (D) 10^{-9}
  - સમતલ અરીસા વડે કેવું પ્રતિબિંબ રચાય ?
(A) વાસ્તવિક અને ઊલટું (B) વાસ્તવિક અને ચતું (C) આભાસી અને ચતું (D) આભાસી અને ઊલટું
  - નીચેનામાંથી કયા રંગો પ્રાથમિક રંગો છે ?
(A) લાલ, વાદળી, પીળો (B) લાલ, લીલો, જાંબલી (C) પીળો, લીલો, વાદળી (D) લાલ, લીલો, વાદળી
  - મેઘધનુષ્યની રચનામાં પ્રકાશની કઈ ઘટના ભાગ ભજવતી નથી ?
(A) પરાવર્તન (B) વક્રીભવન (C) વિભાજન (D) શોષણ
  - પ્રકાશની કઈ ઘટનાને લીધે ટિંડલ અસર ઉદભવે છે ?
(A) પરાવર્તન (B) વક્રીભવન (C) પ્રકીર્ણન (D) વિભાજન
  - નીચે પૈકી કયા પદાર્થમાં મુક્ત ઇલેક્ટ્રોનનું પ્રમાણ વધારે હોય છે ?
(A) તાંબું (B) કાચ (C) રબર (D) લોખંડ
  - એક વાહક તારમાંથી 2 A જેટલો વિદ્યુતપ્રવાહ 1 મિનિટ માટે પસાર કરવામાં આવે છે. આ તારમાંથી પસાર થતો કુલ વિદ્યુતભાર કેટલો હશે ?
(A) 2 C (B) 30 C (C) 60 C (D) 120 C
  - વાહક તારની અવરોધકતા શેના પર આધારિત છે ?
(A) તારની લંબાઈ (B) તારના આડછેદના ક્ષેત્રફળ
(C) તારના કદ (D) તારના દ્રવ્ય
  - kWh કઈ ભૌતિક રાશિનો એકમ છે ?
(A) કાર્ય (B) વિદ્યુતપાવર (C) વિદ્યુતપ્રવાહ (D) વિદ્યુતસ્થિતિમાન
  - શુદ્ધ પાણી એ વિદ્યુત માટે _____ તરીકે વર્તે છે.
(A) સુવાહક (B) અવાહક (C) અર્ધવાહક (D) અતિવાહક
  - ચુંબકીય ક્ષેત્રની હાજરી કયા સાધન વડે જાણી શકાય છે ?
(A) વોલ્ટમિટર (B) એમિટર (C) ગેલ્વેનોમિટર (D) ચુંબકીય સોય
  - વિદ્યુતપ્રવાહની ચુંબકીય અસર સૌપ્રથમ કોણે નોંધી ?
(A) ફેરડેએ (B) ઓર્સ્ટેડે (C) વોલ્ટાએ (D) એમ્પિયરે
  - વિદ્યુત-ઊર્જાનું યાંત્રિક ઊર્જામાં રૂપાંતર કરવા માટે કયું સાધન વપરાય છે ?
(A) ઇલેક્ટ્રિક જનરેટર (B) ઇલેક્ટ્રિક મોટર (C) ઇલેક્ટ્રિક ઇસ્ક્રી (D) ઇલેક્ટ્રિક ઓવન
  - નીચેનામાંથી કોણ સૂર્યમંડળનો સભ્ય નથી ?
(A) લઘુગ્રહ (B) ખરતો તારો (C) સૂર્ય (D) કૃત્રિમ ઉપગ્રહ
  - મંગળનો ધ્રુવપ્રદેશ _____ થી ઢંકાયેલો છે.
(A) સૂકા બરફ (B) બરફ (C) નાઈટ્રોજન (D) આયર્ન
  - ખરતા તારા શું છે ?
(A) ધૂમકેતુ (B) તારા (C) ઉલ્કા (D) ઉલ્કાશિલા
  - ચંદ્ર દરેક નક્ષત્રમાં કેટલો સમય રહે છે ?
(A) 1 કલાક (B) 1 દિવસ (C) 1 માસ (D) 1 વર્ષ
  - પ્રબળ બેઈઝની ઉભયધર્મી ધાતુ સાથે પ્રક્રિયા થઈ કયો વાયુ ઉત્પન્ન થાય છે ?
(A) કાર્બન ડાયોક્સાઈડ (B) ડાયઑક્સિજન (C) ડાયહાઈડ્રોજન (D) ડાયનાઈટ્રોજન

20. નીચેના પૈકી કયો પદાર્થ પ્રતિએસિડ છે ?
 (A) NaCl (B) Mg(OH)₂ (C) HCl (D) H₂SO₄
21. નીચેના પૈકી કયો એસિડ પ્રબળ છે ?
 (A) એસિડિક એસિડ (B) સાઈટ્રિક એસિડ (C) નાઈટ્રિક એસિડ (D) ઓક્સેલિક એસિડ
22. મધમાખીના વિષમાં કયો પદાર્થ હોય છે ?
 (A) લાઈમ (B) કેલ્શિયમ ફોસ્ફેટ (C) મેલીટિન (D) પેપ્સિન
23. થર્મોમિટરમાં કઈ ધાતુ વપરાય છે ?
 (A) સિલ્વર (B) મરક્યુરી (C) સોડિયમ (D) કોપર
24. મેલેકાઈટ કઈ ધાતુની ખનિજ છે ?
 (A) કોપર (B) આયર્ન (C) સિલ્વર (D) કેલ્શિયમ
25. હોર્ન સિલ્વરનું રાસાયણિક સૂત્ર કયું છે ?
 (A) AgS (B) AgCl (C) AgNO₃ (D) CaCO₃
26. કાર્બન તત્વ નીચેના પૈકી કોની સાથે પ્રક્રિયા આપતું નથી ?
 (A) ડાયક્લોરિન વાયુ (B) ડાયઓક્સિજન વાયુ (C) ડાયહાઈડ્રોજન (D) મંદ હાઈડ્રોકલોરિક એસિડ
27. વનસ્પતિ તેલમાંથી વનસ્પતિ ઘી બનાવવા કયા વાયુનો ઉપયોગ થાય છે ?
 (A) ક્લોરિન (B) નાઈટ્રોજન (C) હાઈડ્રોજન (D) ઓક્સિજન
28. હાઈડ્રોજનના ઔદ્યોગિક ઉત્પાદનમાં કયો ઉદ્દીપક વપરાય છે ?
 (A) આયર્ન (B) નિકલ (C) વેનેડિયમ પેન્ટોક્સાઈડ (D) પેલેડિયમ
29. કયા પ્રકારનો કોલસો સળગે ત્યારે ધુમાડો કે વાસ ઉત્પન્ન થતાં નથી ?
 (A) એન્થ્રેસાઈટ (B) લિગ્નાઈટ (C) બિટુમિન (D) પીટ
30. આલ્કાઈન શ્રેણીનું સામાન્ય સૂત્ર કયું છે ?
 (A) C_nH_{2n} (B) C_nH_{2n-2} (C) C_nH_{2n+2} (D) C_nH_n
31. કોલગેસમાં મુખ્યત્વે શું રહેલું છે ?
 (A) C (B) CO (C) CO₂ (D) SO₂
32. મોટર એન્જિનમાં બળતણના દહનથી સિલિન્ડરમાં અમુક પ્રકારનો અવાજ થાય છે જેને શું કહે છે ?
 (A) વિસ્ફોટન (B) અતિસ્ફોટન (C) મંદસ્ફોટન (D) અપસ્ફોટન
33. ફિશર ટ્રોપ્સ પદ્ધતિથી શું બનાવવામાં આવે છે ?
 (A) એસિડિક એસિડ (B) એસિટાલ્ડિહાઈડ (C) એસિટોન (D) ઈથેનોલ
34. એસિડિક એસિડનો ઉપયોગ નીચેનામાંથી કયો છે ?
 (A) વિનેગર બનાવવા (B) સફેદ લેડ બનાવવા (C) પ્રક્રિયક તરીકે (D) આપેલ તમામ
35. આયવણની ક્રિયા કેવી ક્રિયા છે ?
 (A) યોગશીલ (B) અજારક વિઘટન (C) ઉદ્દીપક (D) આલ્ડિહાઈડ
36. અમીબામાં ખોરાક મેળવવાની પ્રક્રિયા _____ થી ઓળખાય છે.
 (A) ડાયલિસિસ (B) સાયટોકાઈનેસિસ (C) ક્રોષીય ધનભક્ષણ (D) એમીબાયોસિસ
37. વનસ્પતિઓમાં ખોરાક અને અન્ય પદાર્થો શાના દ્વારા વહન પામે છે ?
 (A) જલવાહિનિકી (B) જલવાહિનીઓ (C) ચાલનીનલિકાઓ (D) સાથીકોષો
38. રેઝિન અને ગુંદર વનસ્પતિનાં _____ દ્રવ્યો છે.
 (A) બંધારણીય (B) ઉત્સર્ગ (C) પોષક (D) વૃદ્ધિપ્રેરક
39. શરીરના કયા ભાગમાં રુધિર શુદ્ધ (O₂ યુક્ત) બને છે ?
 (A) હૃદય (B) ફેફસાં (C) કર્ણક (D) ક્ષેપક
40. ફુફુસ ધમની દ્વારા રુધિર કયા અંગમાં વહન પામે છે ?
 (A) ફેફસાંમાં (B) ડાબા કર્ણકમાં (C) જમણા ક્ષેપકમાં (D) શરીરનાં અંગોમાં
41. સ્પર્શનિવર્તન પ્રક્રિયા કઈ ઉત્તેજના છે ?
 (A) સ્પર્શ (B) ગુરુત્વાકર્ષણ (C) પ્રકાશ (D) રસાયણ
42. બાહ્ય ઉત્તેજનાથી વનસ્પતિમાં પ્રેરાતો પ્રતિભાવ ચોક્કસ દિશામાં દર્શાવાય તેને શું કહે છે ?
 (A) નૈપિચમ

43. નીચેના પૈકી કયો બહુકોષીય સજીવ કલિકાસર્જન પદ્ધતિથી પ્રજનન કરે છે ?
 (A) અમીબા (B) યીસ્ટ (C) પેરામીશિયમ (D) હાઈડ્રા
44. આરોપણમાં વનસ્પતિના જે ભાગને જોડવામાં આવે છે, તે કયા નામે ઓળખાય છે ?
 (A) સ્ટોક (B) સાયોન (C) ચૂષક (D) મૂળરોમ
45. સરખી જાતિની વ્યક્તિઓમાં મળી આવતો તફાવત શાના કારણે હોય છે ?
 (A) સંક્રાંતિ (B) ભિન્નતા (C) વિકાસ (D) ઉત્ક્રાંતિ
46. માનવમાં લિંગનું નિશ્ચયન કોના દ્વારા થાય છે ?
 (A) કોષ (B) પેશી (C) જનીનો (D) અંગિકાઓ
47. નીચેનામાંથી જૈવિક રીતે વિઘટન ન પામતા કચરાનું ઉદાહરણ કયું છે ?
 (A) ફળો (B) શાકભાજી (C) કાગળ (D) પોલિથીન
48. ભૂમીય પરિબળો શામાં સમાવિષ્ટ છે ?
 (A) અજૈવિક ઘટકોમાં (B) જૈવિક ઘટકોમાં (C) ઉત્પાદકોમાં (D) ઉપભોક્તાઓમાં
49. વન્યજીવોનું સૌથી વધુ મહત્ત્વ કયું છે ?
 (A) ખેત-ઉત્પાદન (B) માનવ-જરૂરિયાતો (C) ભૂમિની જાળવણી (D) જનીનબેન્કની સફળતા
50. નીચેના પૈકી કયો સ્ત્રોત નજીકના ભવિષ્યમાં પુનઃપ્રાપ્ય નથી ?
 (A) પવન (B) પાણી (C) નાશપ્રાય: વન્યજીવો (D) કોલસો અને ખનિજ તેલ

PART - B

SECTION - A

- નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં(30 શબ્દોની મર્યાદામાં) જવાબ લખો : (પ્રત્યેકના 2 ગુણ)
- 1. ઇતિહાસમાં નેનો બંધારણના ઉપયોગો દર્શાવતાં ઉદાહરણો આપો.
- 2. રૈવાજિક પ્રવાહ અને ઇલેક્ટ્રોન પ્રવાહ વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરો.
- 3. આલ્કેન શ્રેણી કેવી રીતે બને છે તે ઉદાહરણથી સમજાવો તેનું સામાન્ય સૂત્ર લખો.
- 4. વનસ્પતિમાં ખોરાક સાથે અન્ય પદાર્થોનું વહન સમજાવો.
- 5. સરકારી વન વિભાગ જંગલ સાથે કઈ રીતે સંકળાયેલું છે ?

10

SECTION - B

- નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં(30 શબ્દોની મર્યાદામાં) જવાબ લખો : (પ્રત્યેકના 2 ગુણ)
- 6. સ્પેસ શટલની રચના સમજાવો.
- 7. પિટ્યુટરી ગ્રંથિનું માનવ શરીરમાં સ્થાન અને તેના ખંડો જણાવી દરેક ખંડમાંથી ઉદભવતા અંતઃસ્ત્રાવો વિષે માહિતી આપો.
- 8. એમોનિયાના ઔદ્યોગિક ઉત્પાદન માટેની હેબર પદ્ધતિની ચર્ચા કરો.
- 9. ઉત્ક્રાંતિ એટલે શું ? તે કયા લેટિન શબ્દ પરથી મેળવાયો છે ? તેનો અર્થ જણાવો.
- 10. જંગલી કોબાની કયા ભાગો કૃત્રિમ પસંદગી માટે ઉપયોગ કરી કઈ શાકભાજી વિકસાવી છે ?

10

SECTION - C

- નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં(50 શબ્દોની મર્યાદામાં) જવાબ લખો : (પ્રત્યેકના 3 ગુણ)
- 11. ટિંડલ અસર સમજાવો.
- 12. વિદ્યુત પ્રવાહ ધારિત વર્તુળાકાર રિંગથી ઉદભવતા ચુંબકીય ક્ષેત્રની ચર્ચા કરો.
- 13. નાઈટ્રિક એસિડ મેળવવાની ઓસ્વાલ્ડ પદ્ધતિ સમજાવો.
- 14. પોલિમરાઈઝેશન પ્રક્રિયાના આધારે પોલિમર પદાર્થોનું વર્ગીકરણ સમજાવો.
- 15. સેક્સ્યુઅલી ટ્રાન્સમિટેડ રોગો (STD) એટલે શું ? આવા રોગો વિષે વિગતે માહિતી આપો.

15

SECTION - D

- નીચેના પ્રશ્નોના સવિસ્તર (100 શબ્દોની મર્યાદામાં) જવાબ લખો : (પ્રત્યેકના 5 ગુણ)
- 16. સમતલ અરીસા વડે થતું પરાવર્તન સમજાવો.
- 17. ટૂંક નોંધ લખો : હોલ-હેરાઉસ્ટ પદ્ધતિ
- 18. પરાવલંબી પોષણ અને તેના પેટાપ્રકારો વિશે વિસ્તૃત માહિતી આપો.

15